

DC|Maastricht

Brouwersweg 100
6216 EG Maastricht
tel. (043) 3292 000
fax (043) 3292 001
spoed (043) 3292 002

Onderzoek volgens afspraak.

Wanneer iemand darmklachten heeft kunnen verschillende soorten onderzoek nodig zijn. Dit formulier vertelt iets over het onderzoek waarbij de dikke darm (en eventueel het laatste deel van de dunne darm) van binnen wordt bekeken met een flexibele, bestuurbare kijker, een zogenaamde endoscoop. Endo betekent 'van binnen' en scoop betekent 'kijker', vandaar 'endoscopie'. Bij een colonoscopie wordt de dikke darm bekeken.

Hoe werkt de dikke darm?

De darmen vervullen een belangrijke taak bij de vertering van ons voedsel. De vertering begint in de mond, en gaat in de maag en dunne darm verder. In de dunne darm worden de voedingsstoffen door de darmwand in het bloed opgenomen. Wat er van de voedselbrij overblijft komt terecht in de dikke darm, waar er vocht aan wordt onttrokken. De dikke darm is wijder en korter dan de dunne darm. Door ringvormige samentrekkingen (darmperistaltiek) worden de ontstane faeces (ontlasting) voortgestuwd naar de endeldarm, het laatste deel van de dikke darm. De endeldarm bewaart deze faeces totdat deze worden ontlast.

Endoscopie, hoe en waarom?

De endoscoop bestaat uit een dunne, buigzame slang, die licht kan geven. De lange, dunne, buigzame kijker wordt via de anus tot aan het begin van de dikke darm opgeschoven en indien nodig tot aan het laatste deel van de dunne darm. Endoscopen hebben aan de punt een hele kleine videocamera waarmee de beelden op een televisiescherm kunnen worden weergegeven. Bij een endoscopie kan de arts bepaalde afwijkingen zoals ontstekingen, zweertjes, bloedinkjes en gezwellen direct zien. Het is ook mogelijk om via de buigzame slang kleine ingrepen uit te voeren. Zo kunnen stukjes weefsel worden weggenomen voor nader onderzoek (biopsie), of poliepen worden verwijderd. Dit laatste gebeurt met een klein soort lasso, die om de poliep wordt getrokken (diathermische lis). De meeste van deze ingrepen zijn niet pijnlijk. Ook kunnen via de scoop foto's worden gemaakt, zodat men zonodig achteraf nog eens rustig naar de beelden kan kijken.

Voorzorgsmaatregelen

Het is belangrijk dat u onderstaande adviezen opvolgt:

Indien één van de onderstaande punten op u van toepassing is, verzoeken wij u contact op te nemen met uw huisarts/behandelend arts vóór het onderzoek.

U gebruikt een van de volgende medicijnen:

- **Bent u onder controle bij de trombose-dienst omdat u bloedverdunders gebruikt;**

met name *fenprocoumon* (*marcoumar*®) Of *acenocoumarol* (*sintram*®); i.v.m de verhoogde kans op bloedingen kan deze medicatie in overleg met uw arts meestal zonder bezwaar een week voorafgaande aan het onderzoek worden gestaakt.

- **Gebruikt u ijzertabletten;**

deze kleuren de ontlasting zwart en kunnen daarom het onderzoek bemoeilijken. U dient liefst één week voor het onderzoek te stoppen met innemen.

- **Insuline;**

meld insulinegebruik, indien van toepassing, bij uw arts en spreek een insulineschema af voor de dag voor en de dag van het onderzoek. Neem op de dag van het onderzoek de prikpen en de bloedglucose-meter mee.

- **Meld bij uw behandelend arts;**

als u een pacemaker of inwendige defibrillator heeft. Er zijn dan aanvullende maatregelen nodig.

- **U bent mogelijk zwanger;** meld dit bij uw arts.

Volg alle instructies nauwgezet op. Heeft u vragen hierover neem dan contact op met DC|Maastricht. Bij uw eigen apotheek haalt u met het recept dat u gekregen heeft van uw huisarts, de Moviprep®. Dit is een laxermiddel. Lees de bijsluiter goed door.

Vezelbeperkt dieet

Twee dagen voor het geplande onderzoek start u met het vezelbeperkt dieet. Dit betekent dat u bepaalde vezelrijke voedingsbestanddelen niet mag eten. Het gaat om:

- Volkoren graanproducten, zoals brood met zaden en volkorenbrood, volkoren en meergranen pasta en zilvervliesrijst.
- Vezelige groenten, zoals asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwtten, peulvruchten, taugé, maïs, champignons, tomaten, ui, knoflook, spinazie, andijvie, paprika en rauwkost.
- Bepaalde fruitsoorten, zoals sinaasappel, grapefruit, mandarijnen, kiwi, bramen, druiven, aardbeien en gedroogde vruchten.
- Noten, pinda's en zaden.

Richtlijnen voor vezelbeperkt dieet:

Er zijn gelukkig ook veel voedingsbestanddelen die niet vezelrijk zijn en die u dus wel mag eten tijdens deze voorbereiding. Wat u wel mag eten:

- Broodmaaltijden, zoals beschuit, wit of licht bruinbrood met margarine of boter, magere vleeswaren, gekookt ei, hagelslag, chocolade-pasta, honing, stroop en jam zonder pitjes.
- Fruit, zoals zacht, rijp fruit of fruitconserven zonder pitjes, vezels of schil, appelmoes, vruchtenmoes.
- Warme maaltijden, zoals soep met stukjes vlees, vermicelli en/of soepballetjes (géén groenten!), aardappelen, witte rijst, pasta, macaroni, licht gebraden mager vlees- of vis of kip (zonder vel).
- Gaar gekookte groenten, zoals bloemkool, broccoli, worteltjes
- Desserts, zoals vla, pudding, kwark of yoghurt.

2 dagen vóór het onderzoek

Vanaf 08.00 start u met het vezelbeperkt dieet wat u blijft volgen tot na de colonoscopie.

De dag vóór het onderzoek

- 17.00-19.00 uur lichte of vloeibare maaltijd gebruiken; bouillon, yoghurt (beide zonder vaste stukjes), pudding, appelmoes (geen compote) Ook mag u een droge beschuit, maar geen volkorenbeschuit.
- 19.00-22.00 uur inname één liter Moviprep® + één liter heldere vloeistof.
- Vanaf 22.00 uur rustperiode.

Drink veel vloeistof (minimaal 1 liter). U mag bouillon drinken. Ook een beschuit zonder beleg is toegestaan. Niet toegestaan zijn geconcentreerde vruchtensappen en melk (producten) in verband met kans op gasvorming. Heldere vloeistof is: water, thee/ koffie (zonder melk, eventueel wel met suiker), vruchtensap (zonder vruchtvlees en zonder prik), ranja, bouillon (zonder vaste stukjes).

De ochtend van het onderzoek

- U mag geen ontbijt eten.
- Tussen 6.00-8.00 uur inname één liter Moviprep® + één liter heldere vloeistof.
- U mag niks meer eten, wel eventuele heldere dranken drinken, niet roken en geen kauwgom.

Dag van het onderzoek

- Neem de dag van opname thuis een douche of bad.
- Breng uw verwijfsbrief (als u deze nog niet bij ons heeft achtergelaten), verzekeringsbewijs en identiteitsbewijs mee.
- Mocht u zich op de dag van opname ziek voelen,

neem dan contact op met DC|Maastricht. Het telefoonnummer vindt u op het laatste blad. Neem een lijstje mee met daarop de medicatie die u gebruikt.

- Het gebruik van nagellak of kunstnagels is niet toegestaan. Dit omdat we een goede doorbloeding moeten kunnen controleren.
- Neem geen waardevolle spullen mee. Bij verlies of diefstal kunnen DC|Maastricht en de medewerkers hier niet aansprakelijk voor worden gesteld.
- Neem iets te lezen mee.
- Het is verstandig extra ondergoed mee te nemen.
- Op het afgesproken tijdstip meldt u zich bij de balie van DC|Maastricht. U wordt dan naar de afdeling dagverpleging gebracht.
- Als u het prettig vindt kunt u eigen badslippers of pantoffels meenemen.

Dagverpleging

Op de afdeling dagverpleging wordt u ontvangen door een verpleegkundige, die u voor en na het onderzoek begeleidt. Hij/zij kan u nog een aantal vragen stellen, die van belang zijn voor het onderzoek. Vervolgens krijgt u een bed toegewezen. U krijgt een speciaal hemd aan voor het onderzoek. Eventuele contactlenzen of bril dient u in overleg op de dagverpleging achter te laten. Als voorbereiding op de ingreep krijgt u een infuusnaaldje ingebracht. De verpleegkundige van de endoscopie afdeling begeleidt u naar de onderzoeksruimte. Als het onderzoek en de eventuele ingreep klaar zijn, wordt u weer teruggebracht naar de afdeling dagverpleging. Hier mag u uitslapen. Als u goed wakker bent krijgt u een ontbijtje, en heeft u nog een gesprek bij de arts om zijn bevindingen met u door te nemen. In verband met de rust van de andere patiënten verzoeken wij u slechts één begeleider mee te nemen.

Het onderzoek

De endoscopieën in DC|Maastricht worden altijd verricht door zeer ervaren maag-darm-leverspecialisten (MDL-artsen) van het Atrium Medisch Centrum. Tijdens het onderzoek wordt u verder begeleid door de verpleegkundige van de endoscopie afdeling. Het is begrijpelijk dat veel mensen op zien tegen een onderzoek waarbij een slang via de anus naar binnen wordt gebracht, maar probeert u zich te ontspannen. Tijdens het onderzoek ligt u op uw linkerzijde op de onderzoektafel. U krijgt door de MDL arts via een infuus een medicijn (dormicum) toegediend: een "roesje", hierdoor ervaart u het onderzoek als minder onaangenaam. Het medicijn maakt u wat slaperig en vermindert uw reactievermogen. Eventueel kan ook nog extra pijnstillende medicatie worden toegediend. De

buigzame slang, die voorzien is van verdovende zalf, wordt voorzichtig door de anus naar binnen geschoven. De MDL-arts of verpleegkundige legt u uit wat er verder gaat gebeuren. Het inbrengen kan een drukkend gevoel of kramp veroorzaken, ook omdat er tijdens het onderzoek lucht in de darm geblazen wordt. Als het erg hinderlijk is, zeg het dan tegen de arts. Een colonoscopie duurt ongeveer 15 tot 30 minuten. Als er extra handelingen worden verricht, zoals bijvoorbeeld het verwijderen van poliepen, kan het onderzoek iets langer duren.

Na het onderzoek

Na het onderzoek mag u weer normaal eten en drinken, behalve vette en gekruide maaltijden! U heeft misschien een opgeblazen gevoel: dat komt door de lucht die tijdens het onderzoek in uw darm is geblazen. Winden laten geeft dan verlichting. Omdat u een roesje heeft gehad bent u mogelijk wat suffig. Dat is ook de reden waarom u de eerste 24 uur na het onderzoek niet zelf mag deelnemen aan het verkeer. Zorg daarom dat u niet alleen naar het onderzoek komt, of zorg ervoor dat er iemand is die u na het onderzoek kan komen halen. Doe het de dag van het onderzoek thuis nog rustig aan. Het verdient aanbeveling om de eerste nacht na het onderzoek niet alleen thuis te zijn. Als tijdens het onderzoek een behandeling heeft plaatsgevonden, kunnen extra controles nodig zijn. De arts zal dit dan met u bespreken. Als er poliepen of andere stukjes weefsel zijn verwijderd, kan het zijn dat u de eerste 12 uur wat bloed bij de ontlasting verliest.

Wanneer contact opnemen?

Het is belangrijk dat u contact opneemt met de arts in de volgende gevallen:

- u verliest veel bloed (een kopje vol of meer)
- u heeft hevige buikpijn na afloop of koorts.
- Het bloeden aanhoudt.

Een colonoscopie is een veilig onderzoek en verloopt meestal zonder problemen. In een enkel geval zijn er complicaties. Dat risico is iets groter als er kleine ingrepen worden uitgevoerd. Neem direct contact op met de arts als u merkt dat u na het onderzoek bloed verliest (een kopje vol) of als u ernstige buikpijn of koorts krijgt (boven 38°C). Zie telefoonlijst op de achterzijde van de folder.

De uitslag

De arts die het onderzoek verricht zal, voordat u naar huis gaat, zijn bevindingen met u bespreken. U krijgt ook een schriftelijk verslag mee voor de huisarts of specialist die het onderzoek heeft aangevraagd. Mocht er materiaal voor weefsel-

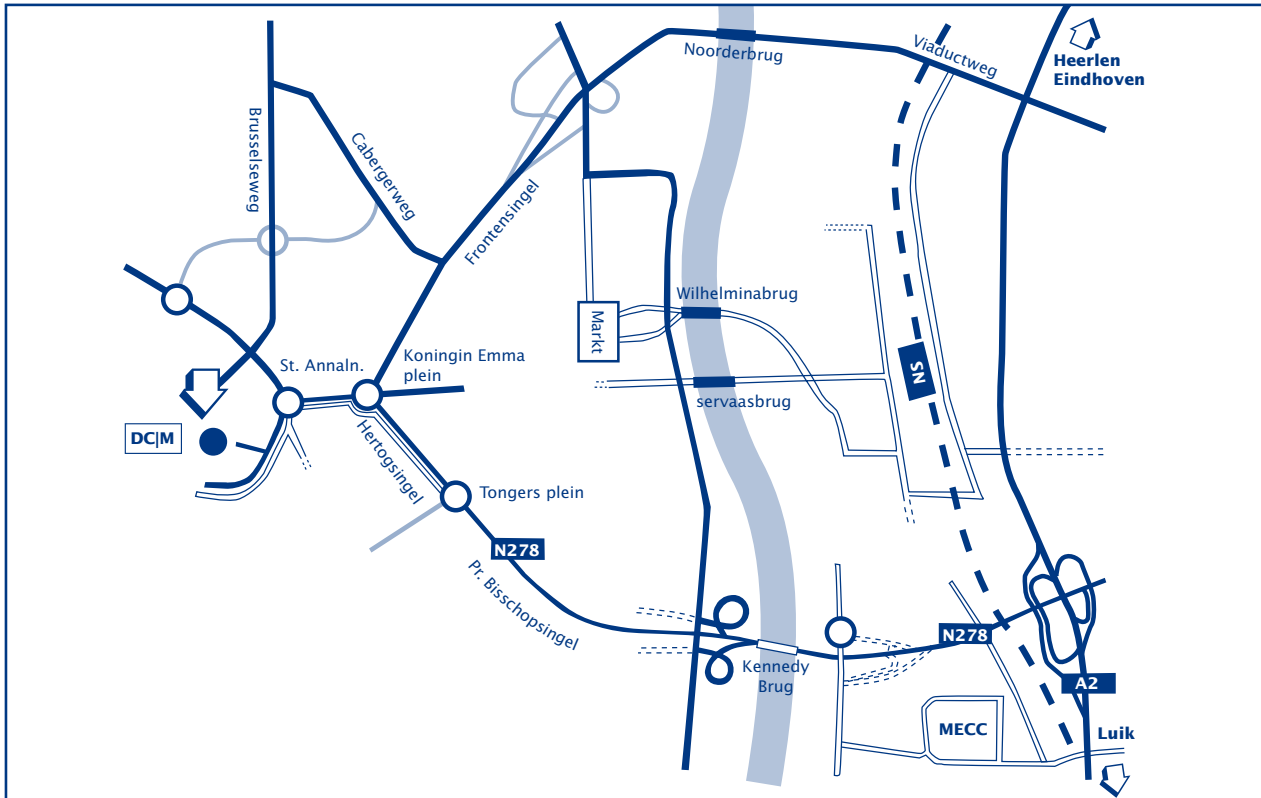
onderzoek zijn afgenomen dan wordt de uitslag hiervan 2 tot 4 werkdagen later nagezonden aan uw huisarts of specialist.

Samenvatting van de belangrijkste praktische zaken

- Colonoscopieën in DC|Maastricht worden altijd verricht door zeer ervaren maag-darm-leverspecialisten uit het Atrium Medisch Centrum. Om het ongemak zo veel mogelijk te verminderen geschieden de onderzoeken altijd onder een "roesje".
- Overleg een week van te voren met uw behandelend arts (huisarts) wanneer u bloedverdunders en/of insuline gebruikt. Wanneer u ijzertabletten gebruikt, stopt u daarmee zeven dagen voor het onderzoek. Overleg met uw behandelend arts als u een pacemaker of inwendige defibrillator hebt. Ook bij (mogelijke) zwangerschap dient u eerst te overleggen.
- Volg de instructies met betrekking tot de voorbereidingen nauwgezet op.
- Het onderzoek duurt ca. 15-30 minuten, maar door de voorbereidingen van het onderzoek en het roesje dient u rekening te houden met een verblijf van enkele uren bij DC|Maastricht.
- Een opgeblazen gevoel na het onderzoek is heel normaal; winden laten helpt.
- U zult eventueel nog wat moeten bijkomen van het onderzoek en het roesje. U mag na het onderzoek niet alleen naar huis gaan en u mag de eerste 24 uur niet zelf deelnemen aan het verkeer (autorijden, fietsen, brommer of scooter). Het is aan te raden dat er de hele dag (ook thuis) iemand bij u is.
- Mocht u vragen of klachten hebben dan kunt u altijd telefonisch contact opnemen.
- Zorg dat u extra ondergoed en slippers meeneemt.

Tot slot

Wij doen er alles aan uw bezoek aan DC|Maastricht zo plezierig mogelijk te laten verlopen. Als u niet geheel tevreden bent horen wij dit graag. Heeft u vragen n.a.v. de folder of het onderzoek, stelt u die dan gerust. Wanneer u een klacht heeft kunt u zich richten tot onze klachtenfunctionaris, tel. (070) 3301209. Hij/zij vraagt wat u wilt dat er met uw klacht gebeurt. Dat kan een bemiddelingsgesprek inhouden of het vragen van een reactie van de persoon op wie uw klacht betrekking heeft. U kunt ook besluiten om uw klacht door de klachtencommissie te laten behandelen. De klachtenfunctionaris kan u over elk van deze stappen verder informeren.

Diagnostisch Centrum Maastricht

Brouwersweg 100
6216 EG Maastricht
tel. (043) 3292 000
fax (043) 3292 001

Buiten kantooruren:
Atrium MC Heerlen
Endoscopieafdeling
(045) 576 62 78

Polikliniek Interne
Geneeskunde/Maag-
darm-leverziekten
(045) 576 65 55

Spoedeisende Hulp
(buiten kantooruren)
(045) 576 72 00

Bereikbaarheid

Bus

Bus 1,2,5,6,62 of 201

Uitstappen bij halte Via Regia, St. Annadal

Parkeren

Parkeren kan dicht bij de ingang